

Huvudman

Alvesta kommun
kommunen@alvesta.se

Ärendet

Tillsyn av Alvesta gymnasieskola i Alvesta kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Alvesta kommun att senast den **2023-11-24** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande lärlingsutbildning, särskilt stöd och studiehandledning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Alvesta kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Alvesta kommun ska vidta följande åtgärder

Lärlingsutbildning

1. Se till att den gymnasiala lärlingsutbildningen på samtliga nationella program på skolan i huvudsak är förlagd till en eller flera arbetsplatser. Detta innebär att för gymnasial lärlingsutbildning som börjar det första läsåret ska minst 1 250 gymnasiepoäng genomföras som arbetsplatsförlagt lärande (16 kap. 11 § skollagen, 4 kap. 12 § gymnasieförordningen [2010:2039]).

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 12 juni till den 17 november 2023 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
3. Se till att elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas för en elev. Rektorn ska för de åtgärdsprogram som utarbetas och beslutas under perioden den 12 juni 2023 till den 17 november 2023 dokumentera vilket datum vårdnadshavare för respektive elev getts möjlighet att delta. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att det i de åtgärdsprogram som beslutas under perioden den 12 juni 2023 till den 17 november 2023 anges datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp samt vem som är ansvarig för uppföljningen. Dessa åtgärdsprogram ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 24 november 2023 (3 kap. 9 § skollagen).

Studiehandledning på modersmålet

1. Se till att de elever som identifierats ha behov av studiehandledning på modersmål i polska, thailändska, tigriska, arabiska, dari, kurdiska och somaliska ges sådant stöd och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Alvesta kommun en anmärkning avseende brister rörande arbetet mot kränkande behandling, rutiner för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, ordningsregler och individuella studieplaner. Alvesta kommun ska

senast den **2023-11-24** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser det förebyggande arbetet med trygghet och studiero, nationella prov, disciplinära och andra särskilda åtgärder, frånvarohantering, garanterad undervisningstid, modersmålsundervisning, systematiskt kvalitetsarbete samt extra anpassningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:2513) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Alvesta gymnasieskola i Alvesta kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Alvesta gymnasieskola följer gällande bestämmelser om lärlingsutbildning, särskilt stöd och studiehandledning på modersmålet, arbetet mot kränkande behandling, ordningsregler, rutiner för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, och individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, nationella prov, disciplinära och andra särskilda åtgärder, frånvarohantering, garanterad undervisningstid, modersmålsundervisning, systematiskt kvalitetsarbete samt arbetet med extra anpassningar.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan 230314-230315. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskatalog, plan mot diskriminering och kränkande behandling, individuella studieplaner, ordningsregler samt rutin om användandet av mobiltelefon. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärlingsutbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inlämnad dokumentation framgår att Alvesta gymnasieskola erbjuder utbildning på de nationella programmen barn- och fritidsprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt försäljnings- och serviceprogrammet. Vidare framgår att samtliga nationella program bedrivs som lärlingsutbildning. Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens kursstruktur för de nationella programmen samt timplanen för respektive nationellt program för läsåret 2023/2024. Enligt rektorn gäller dock det som framgår av timplanerna gällande tid och poäng redan detta läsår. Av kursstrukturerna tillsammans med timplanerna framgår att samtliga kurser som eleverna läser till viss del bedrivs arbetsplatsförlagat. Vidare framgår att av programmets 2 500 gymnasiepoäng uppgår den arbetsplatsförlagda delen på respektive program till:

- Barn- och fritidsprogrammet: 1 035 poäng,
- Vård- och omsorgsprogrammet: 1 050 poäng,
- Fordons- och transportprogrammet: 1 155 poäng, samt
- Försäljnings- och serviceprogrammet: 1 165 poäng

I intervjuer med såväl elever, lärare som rektorn framkommer att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) för samtliga nationella program är upplagt på det sätt som framgår nedan samt att eleverna har undervisning i skolan resterande tid:

- År 1: APL en dag i veckan under höstterminen, från höstlovet vecka 45, och två dagar i veckan under vårterminen
- År 2: APL två dagar i veckan under höstterminen och tre dagar i veckan under vårterminen
- År 3: APL tre dagar i veckan under höstterminen och fyra dagar i veckan under vårterminen

Rektorn uppger i intervju att eleverna, med upplägget ovan, får hälften av utbildningen som APL. När rektorn får bemöta att det av inlämnade timplaner framgår att den arbetsplatsförlagda delen understiger 50 procent av den totala poängen för

respektive nationellt program, uppger rektorn att eleverna får den APL de ska ha eftersom de, utslaget på tre år, har hälften av tiden/antalet skoldagar som APL. Rektorn uppger att det beror på om man räknar hälften av poängen eller hälften av tiden samt att skolledningen förstått det som att det ska vara hälften av tiden. Enligt rektorn får eleverna, på det sätt skolan har räknat och lagt timplanerna, hälften av tiden som APL och det blir då den andel av den totala poängen som framgår av timplanerna.

Rättslig reglering

Den 1 januari 2023 har ändringar i bestämmelser om gymnasial lärlingsutbildning i skollagen och gymnasieförordningen trätt i kraft. Enligt övergångsbestämmelser tillämpas de nya bestämmelserna dock första gången i fråga om utbildning som påbörjas höstterminen 2023 (SFS 2022:275 respektive 2022:1105).

Inom yrkesprogrammen får det finnas gymnasial lärlingsutbildning, som börjar det första, andra eller tredje läsåret. Gymnasial lärlingsutbildning ska i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser (16 kap. 11 § skollagen).

Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. (4 kap. 12 § gymnasieförordningen).

Vad gäller omfattningen av den arbetsplatsförlagda delen i lärlingsutbildningen anges denna i förarbeten, se nedan, i kurser och gymnasiepoäng.

Av förarbetena framgår att med gymnasial lärlingsutbildning i försöksverksamheten avses en utbildning inom gymnasieskolan där den arbetsplatsförlagda delen omfattar minst 1 250 gymnasiepoäng av utbildningens totalt 2 500 poäng (proposition 2010/11:104, s. 11).

Vidare framgår av förarbetena bland annat följande. Lärlingsutbildning ska i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser. Det är inte reglerat vilka ämnen eller kurser som ska förläggas till en arbetsplats. Det är dock rimligt att anta att det absolut vanligaste är att det handlar om yrkesämnen, dvs. yrkesinriktade karaktärsämnen. På t.ex. hotell- och turismprogrammet skulle emellertid även delar av kurser i ämnet engelska kunna förläggas till en arbetsplats. Omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande varierar beroende på när lärlingsutbildningen inleds. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. För lärlingsutbildning som påbörjas direkt i årskurs 1 är hälften av utbildningen, uttryckt i poäng, minst 1 250 gymnasiepoäng. I denna proposition föreslås att de delar av ämnen som krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå ska ingå i alla yrkesprogram. För att inte tränga undan viktiga yrkesämnen föreslås att programmets omfattning utökas med 200 gymnasiepoäng på barn- och fritidsprogrammet, hotell- och turismprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet och med 300 gymnasiepoäng på övriga yrkesprogram. Yrkesprogrammen ökar därmed i omfattning till

2 700 respektive 2 800 gymnasiepoäng. Om mer än halva utbildningen ska förläggas till en arbetsplats innebär det att omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande ökar med minst 100 respektive 150 gymnasiepoäng för elever som inleder lärlingsutbildningen i årskurs 1. Avsikten med förslagen om grundläggande behörighet inom ramen för upp till 2 800 gymnasiepoäng är dock inte att ändra omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande i lärlingsutbildningen. Därför föreslås det att man vid beräkningen av hur stor del av den gymnasiala lärlingsutbildningen som ska förläggas till en arbetsplats ska bortse från sådana delar av ämnen som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som eleverna får välja bort (proposition 2017/18:184 s. 36-37 samt proposition 2021/22:94, s. 40-41).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att samtliga nationella yrkesprogram på skolan bedrivs som gymnasial lärlingsutbildning som påbörjas under första läsåret. De nationella yrkesprogrammen omfattar i nuläget 2 500 poäng. Minst hälften av lärlingsutbildningen ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande. Vad gäller omfattningen av den arbetsplatsförlagda utbildningen anges i förarbeten att för lärlingsutbildning som påbörjas i årskurs 1 är hälften av utbildningen, uttryckt i poäng, 1 250 poäng. Av den skriftliga utredningen i ärendet framgår att den arbetsplatsförlagda delen av lärlingsutbildningen för samtliga yrkesprogram på skolan understiger 1 250 poäng. Även med den beräkning som skolan gjort och som tar sin utgångspunkt i undervisningstid/skoldagar, uppgår den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen till mindre än hälften av utbildningen. Detta eftersom lärlingsutbildningen påbörjas redan år 1 men det arbetsplatsförlagda lärandet startar först efter höstlovet. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att omfattningen av den arbetsplatsförlagda delen av lärlingsutbildningen på skolan inte uppfyller författningarnas krav.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av de uppgifter som huvudmannen lämnat inför tillsynen framgår att det finns åtta elever med åtgärdsprogram på skolan. Såväl lärare, representanter för elevhälsan som rektorn uppger i intervju att anmälan görs till rektorn i de fall en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå betygskriterierna. Representanter för elevhälsan uppger dock att en utredning om särskilt stöd inte alltid startas efter att anmälan har gjorts. Det beror enligt dem på att det finns för lite resurser i elevhälsan, särskilt specialpedagogisk kompetens. De ger som exempel att de inte alltid startar utredningar för elever som går introduktionsprogram och som trots extra anpassningar inte når betygskriterierna. Representanterna uppger vidare att de har en lista på elever som behöver utredas samt att de ibland, på grund av resursbrist, sätter in särskilt stöd för elever utan att en utredning har gjorts. Att det bara finns åtta

åtgärdsprogram på skolan trots att det finns många svaga elever beror, enligt representanter för elevhälsan, på att elevhälsan har för lite resurser. Enligt representanter för elevhälsan fanns inga åtgärdsprogram alls när specialläraren började för ett år sedan. Rektorn bekräftar att det finns en lista över elever som behöver utredas och att skolan ibland hoppar över utredningen och sätter in insatser direkt. Enligt rektorn har de lyft behovet av ytterligare specialpedagogisk kompetens uppåt i organisationen.

Lärare uppger i intervju att det finns fler elever på skolan som skulle behöva stöd av en resursperson, vilket bekräftas av representanter för elevhälsan. Elevhälsans representanter uppger att det finns elever som är utredda för särskilt stöd och där utredningarna visar att de skulle behöva "en till en-undervisning", men att skolan inte har resurser att ge det. Detta eftersom specialläraren bara arbetar 30 procent. Representanterna uppger att de i åtgärdsprogrammen i dessa fall inte skriver fram det behov eleven har av "en till en-undervisning" utan i stället anger det stöd skolan faktiskt har möjlighet att ge. Rektorn bekräftar att elevens behov av stödåtgärder inte alltid anges i åtgärdsprogrammen utan att skolan i stället anger det stöd som faktiskt kan ges.

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av och av intervju med representanter för elevhälsan framgår att elever ges möjlighet att delta vid utarbetande av åtgärdsprogram samt att åtgärdsprogrammen med överklagandehänvisning skickas hem till vårdnadshavarna. Representant för elevhälsan uppger att vårdnadshavare oftast, men inte alltid, ges möjlighet att delta vid utarbetande av åtgärdsprogram. Enligt representanten kan en anledning till detta vara att det är svårt att få tag i tolk. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår datum och ansvarig för utvärdering men inte för uppföljning.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven

inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutan-
derätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 §
skollagen).

Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolverkets överklagandenämnd (28
kap. 16 § skollagen). Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det
fullständiga innehållet i beslutet och hur man överklagar beslutet till Skolväsendets
överklagandenämnd (29 kap. 10 § skollagen; 33 § förvaltningslagen [2017:900]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Alvesta gymnasieskolas arbete med särskilt stöd inte
uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det inte alltid
startas en utredning av särskilt stöd när lärare anmält att en elev trots extra an-
passningar riskerar att inte nå betygskriterierna. Utredningen visar vidare att det
behov av särskilt stöd som eleverna enligt genomförd utredning har och det sär-
skilda stöd som utredningar visar behövs för att tillgodose dessa behov inte alltid
skrivs in i elevernas åtgärdsprogram. Anledningen till detta är att det saknas resur-
ser på skolan för att tillgodose behoven. Vidare visar tillsynen att vårdnadshavare
inte alltid ges möjlighet att delta vid utarbetande av åtgärdsprogram samt att åtgärds-
programmen saknar uppgift om när åtgärderna ska följas upp samt vem som
är ansvarig för uppföljning av åtgärderna.

Vad gäller skyldigheten att anmäla till rektorn när elevers behov av särskilt stöd be-
höver utredas samt elevhälsans medverkan i de utredningar som genomförs fram-
kommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Likaså
framkommer inte annat än att beslut om åtgärdsprogram samt innehållet i dessa i
övrigt uppfyller författningarnas krav.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation inför tillsynen framgår att det finns elever som har be-
hov av studiehandledning i thailändska, tigrinska och polska, men som inte kan få
det eftersom det saknas studiehandledare i dessa språk. Det framgår vidare av in-
skickad dokumentation och av intervju med rektorn att det finns elever som inte
får studiehandledning i tillräcklig omfattning utifrån sina behov i modersmålen ara-
biska, somaliska, dari och kurdiska. En lärare uppger i intervju att det även finns
elever som behöver studiehandledning i ukrainska, ryska och tjetjenska men som
inte får det. Rektorn uppger att hen inte förstår lärarens uppgift om avsaknad av
studiehandledning i ukrainska, ryska och tjetjenska. Detta eftersom de har en lä-
rare som arbetar på vuxenutbildningen i samma lokaler som pratar de språken och
som vid behov kan stötta eleverna. I kompletterande intervju uppger rektorn att
ifrågavarande elever i dagsläget får stöd vid enstaka tillfällen av läraren på vuxenut-
bildningen och att det inte signalerats från lärarna till skolledningen att detta stöd

inte är tillräckligt. Rektorn uppger också att om eleverna behöver studiehandledning i ukrainska, ryska och tjetjenska så kan de ordna det eftersom de har en lärare som kan språken.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (9 kap. 9§ gymnasieförordningen).

Enligt förarbetena till regleringen i 3 kap. 12 i § skollagen om den utökade rättigheten till studiehandledning på modersmålet för elever som är nyanlända på högstadiet, vilka Skolinspektionen gör en analogvis tillämpning av även gällande studiehandledning för elever på gymnasiet, framgår följande: Syftet med studiehandledning på modersmålet till nyanlända elever är att ge eleverna möjlighet att nå de kunskapskrav (numera betygskriterier) som minst ska uppnås. Det innebär att den studiehandledning som eleven ska få bör utgå från elevens stödbehov och lärarens planerade undervisning utifrån kursplanen och kunskapskraven i ämnet. Elevens behov ska styra i vilken omfattning handledning ges och hur den utformas. I annat fall finns risk för att erbjudandet blir schabloniserat och baseras mer på skolhuvudmannens förutsättningar än på elevens behov (proposition 2017/18:194 s. 38-39).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Alvesta gymnasieskola inte uppfyller författningarnas krav när det gäller studiehandledning på modersmålet. Utredningen visar att det finns elever som har behov av studiehandledning i thailändska, tigriska och polska som inte får sådant stöd alls eftersom det saknas studiehandledare i dessa språk. Det finns även elever som inte får studiehandledning på modersmålet i den omfattning de behöver i arabiska, dari, kurdiska och somaliska. Vad gäller uppgiften om behov av studiehandledning på ukrainska, ryska och tjetjenska finner Skolinspektionen, eftersom uppgiften inte signalerats till rektorn, att det i nuläget inte kan anses utrett att det finns elever som har bedömts ha behov av studiehandledning i dessa språk men som inte får det. Detta utgör därför inte en brist. Skolinspektionen vill dock framhålla vikten av att en bedömning av ifrågavarande elevs behov av studiehandledning görs snarast möjligt och att eleverna vid behov ges sådan studiehandledning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Alvesta kommuns verksamhet vid Alvesta gymnasieskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd och studiehandledning på modersmålet. Det finns därför skäl att förelägga Alvesta kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om kränkande behandling

Det framgår av intervjuer med lärare att de inte alltid anmäler om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, men att de agerar, reder ut samt åtgärdar situationen i stunden. I intervjuer ges exempel på händelser som kan ha utgjort kränkande behandling men som inte anmälts till rektorn, eftersom eleverna efter att händelsen utretts inte längre uppfattar sig kränkta enligt lärarna. En lärare uppger att de jobbar så snabbt med eleverna för att lösa situationen och då upplever att de inte behöver gå vidare och anmäla. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att alla händelser inte anmäls, men uppger att alla former av fysiskt våld anmäls. En representant för elevhälsan uppger att hen inte alltid anmält händelser när elever kommit och berättat om händelser som kan vara kränkande behandling. Rektorn bekräftar att lärare inte anmäler och uppger att hen inte fått in några anmälningar från lärare, utan endast från kuratorn och biträdande rektorn. Vidare uppger rektorn att lärarna däremot agerar i stunden och reder ut situationerna, samt att de följer upp konflikterna i efterhand.

Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår att det har gjorts tre anmälningar om kränkande behandling på skolenheten det senaste läsåret, vilka gått vidare till huvudman via det digitala system som anmälan registreras i. Det framgår vidare av intervjuer med representanter för elevhälsan och skolledningen att anmälningarna utretts och att åtgärder vidtagits.

Plan mot kränkande behandling

Skolans plan mot kränkande behandling, vilken Skolinspektionen tagit del av, innehåller arbetsgång för hantering av kränkande behandling samt förebyggande åtgärder för att förhindra kränkningar. Däremot saknas en redogörelse över vilka åtgärder som genomfördes under det föregående läsåret för att förebygga och förhindra kränkningar.

Elever uppger i intervjuer att de inte känner till skolans plan mot kränkande behandling, men några av eleverna uppger att de svarat på en enkät om trygghet. Lärare uppger att planen går igenom med eleverna i färdigt skick på mentorstiden i början av läsåret, vilket bekräftas av representanter för elevhälsan. Vidare uppger lärarna att eleverna är med i kartläggningsarbetet genom att besvara enkäter med frågor om trygghet, studiero och kränkande behandling. Resultatet används sedan, tillsammans med övrig insamlad dokumentation i samband med kartläggningen, i arbetet med att ta fram åtgärderna som ingår i planen. Rektorn uppger att eleverna kan påverka åtgärderna genom elevrådet. När Skolinspektionen påpekar att

varken elever eller lärare uppger att eleverna kan påverka utarbetandet av planen svarar rektorn att hen trots att eleverna haft möjlighet till det.

Rättslig reglering

Anmälan om kränkande behandling

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Upprättande av plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska varje år se till att det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Vidare ska en sådan plan upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Alvesta gymnasieskolas arbete för att motverka kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framgår att skolans personal agerar och reder ut incidenter med eventuella kränkningar, men att de inte alltid gör anmälan till rektorn om de får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling.

Utredningen visar vidare att skolenheten har en plan mot kränkande behandling, men att eleverna inte är delaktiga i arbetet med planen. Planen innehåller inte heller en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av Alvesta gymnasieskolas ordningsregler, vilka har beslutats av rektorn. Elever uppger i intervjuer att de känner till skolans ordningsregler men att de inte har varit med och utarbetat eller följt upp ordningsreglerna. De berättar vidare att de ska skriva under att de tagit del av reglerna vid läsårets början, men några elever säger att lärarna inte gått igenom reglerna med dem. Lärare uppger att ordningsreglerna reviderats i början av läsåret av personalen, därefter presenterats för eleverna och att eleverna kan komma med synpunkter på reglerna på mentorstiden. Representanter för elevhälsan och skolledningen bekräftar elevernas utsagor om att ordningsreglerna inte har utarbetats eller följts upp tillsammans med eleverna de senaste åren. Rektorn uppger att ordningsreglerna följs upp när det sker något men att skolan inte har något systematiserat arbete med att följa upp ordningsreglerna och hur de följs.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med ordningsregler inte uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att skolans befintliga ordningsregler inte följs upp regelbundet. Eleverna har inte heller medverkat i utarbetande eller i någon uppföljning av ordningsreglerna.

Hantering av mobiltelefoner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever och lärare uppger i intervjuer att det finns elever som använder mobiltelefoner utan lärares tillåtelse under lektioner. Elever berättar att vissa lärare säger till om de tar upp mobiltelefonen, medan andra lärare säger att det är elevens eget ansvar. Vidare uppger eleverna att mobiltelefonerna endast samlas in när det är prov. Att lärarna gör olika bekräftas i intervju med representanter för elevhälsan, där representanter uttrycker att alla lärare gör som de vill. Rektorn uppger att det finns motstridiga uppfattningar hos personalen varje gång användandet av mobiltelefoner diskuteras. Rektorn uppger vidare att elevernas mobiltelefoner ska ligga i elevernas väskor och vara avstängda. Skolinspektionen har tagit del av skolans rutin, kallad *Rutin för användande av mobiltelefon under lektionstid på Alvesta Gymnasieskola*. Av rutinen framgår att mobiltelefoner endast får användas i enlighet med lärares instruktion eller som extra anpassning och särskilt stöd. Det framgår

vidare att varje enskild lärare beslutar om elevernas mobiltelefoner ska omhändertas under lektionerna. Av rutinen framgår inte hur omhändertagandet ska gå till och hur mobiltelefonerna ska förvaras, vilket även bekräftas av rektorn i intervjun. Enligt rektorn har skolan inte någon annan rutin avseende hantering av mobiltelefoner.

Rättslig reglering

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket (5 kap. 4 a § skollagen).

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner (5 kap. 4 e § skollagen).

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bland annat följande. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett tryggsamt sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas, vilket t.ex. kan ske med stöd av ett nummerlappssystem. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. Det bör vara rektorn som beslutar om sådana rutiner med utgångspunkt i de förutsättningar som finns vid den berörda skolenheten. Frågan kan dock med fördel hanteras inom ramen för arbetet med skolans ordningsregler i syfte att utforma och förankra rutinerna med personal, elever och föräldrar (prop. 2021/22:160 s. 127 och 235).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att mobiltelefoner används i undervisningen av elever utan lärares instruktioner. Detta trots att skolan har en rutin för hur användandet av mobiltelefoner i undervisningen ska gå till. Utredningen visar vidare att skolan inte har någon skriftlig rutin för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, inte heller skolans rutin för användande av mobiltelefon under lektionstid innehåller rutiner för hur ett omhändertagande ska gå till. Skolinspektionen gör därför bedömningen att Alvesta gymnasieskola inte uppfyller författningarnas krav i dessa avseenden.

Individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever uppger i intervju att de har en individuell studieplan (studieplan) och att de tillsammans med studie- och yrkesvägledare bestämt vilka ämnen och kurser de ska läsa. Eleverna säger att de då också pratade om vilket mål de har med utbildningen och att de utöver ämnen kan ha exempelvis praktik. Vidare uppger elever att de följer upp studieplanen tillsammans med studie- och yrkesvägledare och då kan ändra i den. Elever på språkinträdning uppger att deras språkkunskaper kontrollerades och nivåbestämdes när de började på skolan. Studie- och yrkesvägledare uppger att hen träffar eleverna direkt när de börjar höstterminen och att de tillsammans planerar elevens skolgång. För elever på språkinträdning görs en kartläggning och studieplan upprättas inom två månader, enligt studie- och yrkesvägledaren. Vidare uppger denne att studieplanen upprättas utifrån elevens förutsättningar och behov samt elevens mål. Studieplanen kan läggas på ett, två eller tre år och kan, utifrån elevens behov, utöver ämnen innehålla exempelvis praktik och truckutbildning. Enligt studie- och yrkesvägledaren följer hen upp studieplanerna tillsammans med eleverna minst fyra gånger per år och studieplanen är ett levande dokument.

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens plan för de introduktionsprogram som bedrivs på skolan samt ett antal individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. Under rubriken anteckningar i studieplanerna, framgår elevens mål med utbildningen. Exempelvis anges i en individuell studieplan, för en elev som går individuellt alternativ, att eleven vill bli behörig till det nationella programmet försäljning och service.

Vad gäller utbildningens längd framgår olika uppgifter i de individuella studieplanerna. I samtliga individuella studieplaner anges att de gäller för läsåren 2022/23, 2023/24 och 2024/25, dvs. för tre år. Samtidigt framgår av studieplanerna att det eller de grundskoleämnena eleverna ska läsa endast är inplanerade med kursstart och kurslut under innevarande läsår. I några studieplaner för elever på individuellt alternativ anges under anteckningar att planeringen är att eleven ska gå individuellt alternativ i två år. Även i dessa elevers studieplaner anges dock att de gäller för tre år och grundskoleämnena är bara inplanerade under innevarande läsår. Det finns också två individuella studieplaner för elever på programinriktat val som anges gälla för tre läsår trots att det enda grundskoleämne eleverna har kvar är engelska, vilket eleverna enligt studieplanerna ska läsa innevarande läsår.

På fråga från Skolinspektionen om utbildningen för elever på introduktionsprogram alltid planeras för tre år, svarar både studie- och yrkesvägledaren och rektorn nej. Studie- och yrkesvägledaren uppger att det finns elever på språkinträdning som går tre år men att det finns elever som bara saknar ett grundskoleämne och de ska bli klara på ett år. Enligt studie- och yrkesvägledaren kommer eleverna vidare i sin utbildning utifrån sina förutsättningar; antingen till annat introduktionsprogram el-

ler nationellt program på skolan alternativt till vuxenutbildningen, folkhögskola eller ut i arbetslivet. Att eleverna kommer vidare i sin utbildning bekräftas av rektorn. Att det i studieplanerna står att utbildningen planeras för tre år beror enligt rektorn sannolikt på handhavandefel och problem med det digitala systemet. På Skolinspektionens fråga om utbildningens längd framgår av studieplanerna, mot bakgrund av de olika tidsuppgifter som anges i dem, svarar rektorn nej samt att längden måste framgå tydligt.

Rättslig reglering

Utöver vad som gäller för all gymnasieutbildning är syftet med

- programinriktat val att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet,
- yrkesintroduktion att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram,
- individuellt alternativ att elever ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller arbetsmarknaden, och
- språkin introduktion att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning (17 kap. 3 § skollagen).

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan (17 kap. 7 § skollagen). En individuell studieplan ska bland annat innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går på, de val av kurser som eleven har gjort, övriga kurser som ingår i elevens program och när det är aktuellt elevens studier i grundskolans ämnen. För en elev som går ett introduktionsprogram, ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen samt, när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot (1 kap. 7 § gymnasieförordningen).

Av förarbetena till ändringar i skollagen framgår bland annat följande: Gymnasieskolans introduktionsprogram saknar nationellt fastställda examensmål och programmets struktur och innehåll, det vill säga vilka grundskoleämnen och gymnasiekurser som ingår i elevernas utbildning, är inte reglerat i detalj. Gemensamt för introduktionsprogrammen är att utbildningen ska utformas utifrån elevens behov och förutsättningar, men då krävs att dessa behov och förutsättningar bättre tydliggörs i den individuella studieplanen som ska upprättas för varje elev. Det förutsätter i sin tur att skolan har information om varje elevs behov och förutsättningar och kunskap om tidigare skolerfarenheter. Målet med introduktionsprogrammen är att så fort som möjligt uppnå behörighet till ett nationellt program eller att för-

bereda för arbetsmarknaden. Utbildningens längd ska anpassas till varje elevs behov så att eleven får förutsättningar att nå målet för sin utbildning. För den enskilda eleven innebär det att utbildningen kan vara två år, tre år eller kortare eller längre än så. Den individuella studieplanen ska utformas utifrån huvudmannens utbildningsplan och med utgångspunkt i elevens behov, förutsättningar och intressen. Den individuella studieplanen är således en mer preciserad beskrivning av syfte, längd och innehåll när det gäller den enskilde elevens utbildning. Eftersom introduktionsprogrammen saknar nationella examensmål behöver det vara tydligt för en elev som går på ett introduktionsprogram vad utbildning ska syfta till och hur utbildningen planerats för att eleven ska få förutsättningar att nå målen för utbildningen (prop. 2017/18:183 s. 84 och 96-98).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att utbildningen på introduktionsprogrammen på Alvesta gymnasieskola följer huvudmannens plan för utbildningen samt att utbildningen uppfyller respektive introduktionsprogramms syfte. Skolinspektionen bedömer dock att de individuella studieplanerna inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. I de studieplaner Skolinspektionen tagit del av framgår flera olika uppgifter om längden på elevens utbildning. I samtliga studieplaner anges att de gäller för tre läsår samtidigt som de ämnen eller kurser eleverna ska läsa är planerade och tidsatta för ett år och det i flera studieplaner, under rubriken anteckningar, anges att planeringen är att eleven ska gå det aktuella introduktionsprogrammet under två år. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att utbildningens längd inte kan anses framgå av studieplanerna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Alvesta kommun verksamhet vid Avesta gymnasieskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet mot kränkande behandling, ordningsregler, hantering av mobiltelefoner samt individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. Utredningen visar, gällande arbetet för att motverka kränkande behandling, att lärareleder ut incidenter med eventuella kränkningar, men att anmälan inte alltid görs till rektorn. Vidare visar utredningen att eleverna inte medverkar i arbetet med plan mot kränkande behandling och att planen saknar en redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts. Planen innehåller dock en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Utredningen visar vidare att det finns ordningsregler på skolan men att dessa inte följs upp systematiskt, likaså har eleverna inte medverkat i upprättandet eller uppföljningen av reglerna. Vidare har skolan ingen rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsut-

rustning och mobiltelefoner används utan lärares instruktion i undervisningen. Utredningen visar även att de individuella studieplanerna inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. I de studieplaner Skolinspektionen tagit del av framgår flera olika uppgifter om längden på elevens utbildning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Alvesta kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I samtliga intervjuer uppges att det är tryggt på Alvesta gymnasieskola och att det i huvudsak är studiero på lektionerna. Varje termin genomförs elevenkäter för att följa upp elevernas upplevelse av trygghet och studiero, och utifrån resultatet vidtas åtgärder. Både elever och lärare ger flera exempel på gruppaktiviteter som anordnats för att skapa gemenskap och trygghet. Varje förmiddag serveras gemensam fika för personal och elever i skolans cafeteria, vilket bidrar till trygghet och gemenskap. Klasserna är små och består av 5-14 elever. Det framkommer vidare att personalen arbetar för goda relationer till eleverna. Rektorn uppges att skolan har två förstelärare med uppdrag att arbeta förebyggande med elevhälsa. Samtliga intervjuade uppges att elevhälsoteamet ibland deltar på mentorstiden och arbetar med olika teman tillsammans med eleverna.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att nationella prov används även på introduktionsprogrammen som ett sätt att rättssäkra betygsättningen. Flertalet lärare uppger att de beaktar resultat på nationella prov särskilt i betygsättningen. Det framgår vidare av intervju med lärare och skollledning att de nationella proven förvaras inlåsta på skolan både före och efter genomförande.

Rättslig reglering

Vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl (15 kap. 25 a § skollagen).

Ett prov ska förvaras inlåst på en skolenhet på ett sådant sätt att det säkerställs att provets innehåll inte blir känt före föreskriven provtidpunkt, föreskrivet provdatum, föreskriven provperiod eller under föreskriven användningstid. Efter föreskriven provtidpunkt, föreskrivet provdatum, föreskriven provperiod eller föreskriven användningstid ska ett prov förvaras på ett sådant sätt att det säkerställs att Skolverket kan återanvända provet under den tid som har föreskrivits (6 § Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2013:19] om hantering och genomförande av nationella prov).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att hen har genomfört en utredning avseende en elev som gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse samt att elevens vårdnadshavare kontaktades som en del i utredningen. Vidare framgår att rektorn efter utredningen fattat beslut om skriftlig varning i syfte att få eleven att ändra sitt beteende.

Rättslig reglering

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som framkommit vid en utredning enligt 9 § ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvarohantering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och skolledningen uppger i intervjuer att vårdnadshavare får information om elev är frånvarande samma dag genom skolans digitala system. Representant för elevhälsan uppger vidare att om en elev frånvarande från APL så kontaktar handledaren samma dag ansvarig personal på skolan som lägger in frånvaron i det digitala systemet.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger vidare att alla fall av upprepad eller längre frånvaro utreds. Enligt dem följs frånvaron upp var fjortonde dag med hjälp av statistik, vilken går igenom på arbetslagsmöten. Mentorn följer upp orsakerna till frånvaron med eleven. Om en elev har längre eller oroande frånvaro lyfts den på elevhälsomötet. Rektorn har delegerat till skolkuratoren att följa upp oroande frånvaro. Enligt skolkuratoren görs en skolsocial utredning vid frånvaro över 30 procent. Rektorn uppger dock att det inte finns någon procentuell gräns utan en utredning startar om frånvaron är längre eller upprepad.

Rättslig reglering

Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (15 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inlämnad dokumentation, i form av scheman och timplaner, samt i intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer inte annat än att eleverna får sin garanterade undervisningstid. Elever som går introduktionsprogram har undervisning minst 23 timmar per vecka med undantag för elever som har reducerat program.

Rättslig reglering

Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier (16 kap. 17 § skollagen).

Den 1 januari 2023 har ändringar i bestämmelser om garanterad undervisningstid för elever på yrkesprogram trätt i kraft. Enligt övergångsbestämmelser tillämpas de nya bestämmelserna dock första gången i fråga om utbildning som påbörjas höstterminen 2023 (SFS 2022:275).

Elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid) (16 kap. 18 § skollagen).

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl (17 kap. 6 § skollagen).

För nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. För varje elev på introduktionsprogram i gymnasieskolan beslutar rektorn om hur undervisningstiden ska fördelas på kurser, grundskoleämnen, praktik och annat som kan ingå i elevens individuella studieplan. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid (4 kap. 22 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna får information om rätten till modersmålsundervisning och hur den anordnas på skolenheten, både skriftligt och muntligt vid skolårets start. I intervjuer med elever och lärare framkommer vidare att det saknas modersmålsundervisning i litauiska, tjetjenska, serbiska, tigrinska, ukrainska och ryska. Rektorn uppger att det beror på att det är färre än fem elever som ansökt om modersmål i dessa språk. Vidare framkommer att modersmålsundervisning inte heller kan ges i arabiska, trots att det är fler än fem elever som ansökt. Rektorn uppger att det beror på att de inte har lyckats rekrytera någon lärare i arabiska.

Rättslig reglering

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och eleven har goda kunskaper i språket (15 kap. 19 § skollagen).

En huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om minst fem elever som ska erbjudas undervisning i språket önskar sådan undervisning, och det finns en lämplig lärare att tillgå (4 kap. 19 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Detta eftersom det av utredningen framgår att undantag från skyldigheten att anordna modersmålsundervisning föreligger. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Systematiskt kvalitetsarbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I den skriftliga informationsinhämtningen inför tillsynen anger rektorn att det inte funnits något dokumenterat kvalitetsarbete på skolenheten under de senaste åren. Rektorn uppger i intervju att de nu har tagit fram en struktur för det systematiska kvalitetsarbete som löper över hela läsåret. Skolinspektionen har tagit del av den dokumentation avseende den framtagna strukturen, som innehåller ett årshjul med aktiviteter i form av månatliga avstämningar, verksamhetsdialoger, verksamhetsbesök och klassrumsbesök samt årlig uppföljning i juni och augusti månad. Rektorn uppger att strukturen har implementerats med början i januari 2023 och att

månatliga avstämningar har skett i januari och februari i enlighet med årshjulet. Vidare uppger rektorn att den stora uppföljningen kommer att genomföras i juni och augusti. Elever och personal kommer enligt rektorn regelbundet att delta i arbetet.

Rättslig reglering

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap 3 § skollagen).

Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs (4 kap 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Alvesta kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller systematiskt kvalitetsarbete. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att många av deras elever behöver extra anpassningar. De uppger vidare att de har små undervisningsgrupper på skolan och att de därför hinna ge eleverna extra anpassningar. Även elevhälsans representanter och rektorn uppger att eleverna ges extra anpassningar. Enligt lärarna finns det dock elever som skulle behöva stöd av en vuxen hela tiden, vilket de inte har möjlighet att ge under lektionerna. Elevhälsans representanter och rektorn bekräftar behovet av "en till en – undervisning" för vissa elever. Detta behandlas under avsnittet särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Alvesta kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

X Christina Aro Östgren

Christina Aro Östgren
beslutsfattare
Signerat av: Christina Aro Östgren

X Sarah Bjertner Olsson

Sarah Bjertner Olsson
utredare
Signerat av: Sarah Bjertner Olsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johanna Tinghammar Bruck medverkat.